

AFDELING 9. ORGANISATIEBEHEERSING EN INTERNE AUDIT

BESTUURSDECREET	BESTAANDE DECRETEN	TOELICHTING
<p>Art. III.114.</p> <p>De departementen, intern verzelfstandigde agentschappen en de extern verzelfstandigde agentschappen staan in voor hun organisatiebeheersing.</p> <p>Organisatiebeheersing is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen dat:</p> <p>1°de vastgelegde doelstellingen bereikt worden en dat de risico's om ze te bereiken bekend en beheerst zijn;</p> <p>2°wetgeving en procedures nageleefd worden;</p> <p>3°betrouwbare financiële en beheersrapportering beschikbaar is;</p> <p>4°er op een effectieve en efficiënte wijze gewerkt wordt en dat de beschikbare middelen economisch ingezet worden;</p> <p>5°de activa beschermd worden en dat fraude voorkomen wordt.</p>	<p>Artikel 33 kaderdecreet</p> <p>De departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en de extern verzelfstandigde agentschappen staan in voor de interne controle van hun bedrijfsprocessen en activiteiten.</p> <p>De interne controle is in het bijzonder gericht op :</p> <p>1° het bereiken van de opgelegde doelstellingen en het effectief en efficiënt beheer van risico's;</p> <p>2° de naleving van regelgeving en procedures;</p> <p>3° de betrouwbaarheid van de financiële en beheersrapportering;</p> <p>4° de effectieve en efficiënte werking van de diensten en het efficiënt inzetten van de middelen;</p> <p>5° de bescherming van haar activa en de voorkoming van fraude.</p>	<p><i>Teksten aangepast aan overeenkomstige bepalingen in het decreet over het lokaal bestuur (art. 217 en 221-223)</i></p>
<p>Art. III.115.</p> <p>§1. In elk departement, intern verzelfstandigd agentschap en publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap wordt periodiek een audit uitgevoerd door Audit</p>	<p>Artikel 34 kaderdecreet</p> <p>§ 1. Audit Vlaanderen evalueert de interne controlesystemen van de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen,</p>	

<p>Vlaanderen.</p> <p>Audit Vlaanderen evalueert de organisatiebeheersing, gaat na of ze adequaat is en formuleert aanbevelingen om ze te verbeteren. Audit Vlaanderen voert daarvoor organisatie- en procesaudits uit.</p> <p>Audit Vlaanderen is ook bevoegd voor de uitvoering van forensische audits bij de overheidsinstanties, vermeld in het eerste lid.</p> <p>De bevoegdheid en het werkterrein van Audit Vlaanderen omvatten ook de Vlaamse openbare instellingen van categorie A en de Eigen Vermogens met rechtspersoonlijkheid, die verbonden zijn aan de overheidsinstanties, vermeld in het eerste lid.</p> <p>De Vlaamse Regering regelt de oprichting en de interne werking van Audit Vlaanderen.</p> <p>§2. Om zijn bevoegdheid te kunnen uitoefenen, heeft Audit Vlaanderen toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager ervan, en tot alle</p>	<p>gaat na of ze adequaat zijn en formuleert aanbevelingen tot verbetering daarvan. Zij voert daartoe financiële audits, overeenstemmingsaudits en operationele audits uit en is gemachtigd alle bedrijfsprocessen en activiteiten te onderzoeken.</p> <p>Audit Vlaanderen is tevens bevoegd voor het uitvoeren van forensische audits bij de voormelde administratieve entiteiten.</p> <p>De Vlaamse regering regelt de oprichting en de interne werking van en het toezicht op deze entiteit.</p> <p>De bevoegdheid en het werkterrein van Audit Vlaanderen omvat tevens de Vlaamse openbare instellingen van categorie A, zoals bedoeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, en de Eigen Vermogens met rechtspersoonlijkheid, die verbonden zijn aan de in het eerste lid vermelde entiteiten.</p> <p>§ 2. Om zijn bevoegdheid te kunnen uitoefenen, heeft Audit Vlaanderen toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager ervan, en tot alle gebouwen, ruimtes en installaties waar</p>	
---	---	--

<p>gebouwen, ruimtes en installaties waar taken van de Vlaamse administratie worden uitgevoerd. Audit Vlaanderen kan aan ieder personeelslid de inlichtingen vragen die voor de uitvoering van zijn opdrachten nodig worden geacht. Ieder personeelslid is ertoe gehouden zo snel mogelijk en zonder voorafgaande machtiging op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documenten te verstrekken.</p> <p>Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming kan Audit Vlaanderen beslissen de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan wordt aan de voorwaarden, vermeld in het derde tot en met het zevende lid.</p> <p>De mogelijkheid, vermeld in het tweede lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp</p>	<p>taken of bevoegdheden van de Vlaamse administratie worden uitgevoerd. Audit Vlaanderen kan aan ieder personeelslid de inlichtingen vragen die voor de uitvoering van zijn opdrachten nodig worden geacht. Ieder personeelslid is ertoe gehouden op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documenten te verstrekken.</p> <p>Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) kan Audit Vlaanderen beslissen de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan wordt aan de voorwaarden, vermeld in het derde tot en met het zevende lid.</p> <p>De mogelijkheid, vermeld in het tweede lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een</p>	<p>Zie voorontwerp AVG-decreet, principieel goedgekeurd op</p>
---	---	--

<p>uitmaakt van een controle, een onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden, in het kader van de decretale en reglementaire opdrachten van Audit Vlaanderen, en op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast.</p> <p>Audit Vlaanderen moet de beslissing, vermeld in het tweede lid, in voorkomend geval rechtvaardigen op verzoek van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming.</p> <p>Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast.</p> <p>Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het tweede lid, bevat, is verzonden naar het Openbaar Ministerie en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het Openbaar Ministerie of een</p>	<p>onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden, in het kader van de decretale en reglementaire opdrachten van Audit Vlaanderen, en op voorwaarde dat de toepassing van de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, nadelig is of kan zijn voor het onderzoek.</p> <p>Audit Vlaanderen moet de beslissing, vermeld in het tweede lid, in voorkomend geval rechtvaardigen op verzoek van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming.</p> <p>Nadat het onderzoek afgesloten is worden de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 15 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast.</p> <p>Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het tweede lid, bevat, is verzonden naar het Openbaar Ministerie en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het Openbaar Ministerie of een</p>	
---	---	--

<p>onderzoeksrechter, mag Audit Vlaanderen op verzoek van de betrokkene overeenkomstig artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het Openbaar Ministerie of, in voorkomend geval de onderzoeksrechter aan Audit Vlaanderen heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.</p> <p>Als de betrokkene in het geval, vermeld in het tweede lid, tijdens de periode, vermeld in het derde lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, verwijst Audit Vlaanderen hem door naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming. De bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties zijn verricht.</p> <p>§3. Elk personeelslid heeft het recht om Audit Vlaanderen rechtstreeks op de hoogte te brengen van onregelmatigheden die hij bij de uitoefening van zijn functie vaststelt.</p> <p>Buiten de gevallen van kwade trouw, persoonlijk voordeel of valse aangifte die een dienst of een persoon schade toebrengen, kan een rapportering aan Audit Vlaanderen nooit aanleiding geven</p>	<p>onderzoeksrechter, mag Audit Vlaanderen op verzoek van de betrokkene overeenkomstig artikel 15 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het Openbaar Ministerie of, in voorkomend geval de onderzoeksrechter aan Audit Vlaanderen heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.</p> <p>Als de betrokkene in het geval, vermeld in het tweede lid, tijdens de periode, vermeld in het derde lid, een verzoek indient op basis van artikel 15 tot en met 22 van de voormelde verordening, verwijst Audit Vlaanderen hem door naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming. De bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties zijn verricht.</p>	
---	--	--

<p>tot een tuchtsanctie of een ontslag.</p> <p>§4. Bij Audit Vlaanderen worden twee auditcomités opgericht, die elk bestaan uit zeven leden :</p> <p>1° het auditcomité van de Vlaamse administratie, dat bestaat uit vier onafhankelijke deskundigen en drie vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering;</p> <p>2° het auditcomité van de lokale besturen, dat bestaat uit vier onafhankelijke deskundigen, twee leden op voordracht van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en één lid op voordracht van de Vereniging van de Vlaamse Provincies. De Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, of zijn vertegenwoordiger woont de vergadering van het auditcomité van de lokale besturen als waarnemer bij.</p> <p>De auditcomités staan in voor de aansturing en opvolging van, en de controle en het toezicht op Audit Vlaanderen. Beide auditcomités worden voorgezeten door een onafhankelijke deskundige.</p> <p>§5. Buiten de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht waarin artikel 27 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor voorziet, geldt deze plicht tevens niet voor:</p>	<p>§ 3. Elk personeelslid heeft het recht om Audit Vlaanderen rechtstreeks op de hoogte te brengen van onregelmatigheden die hij in de uitoefening van zijn functie vaststelt.</p>	
--	--	--

<p>1° de informatie-uitwisseling over de auditstrategie en -planning, de monitoring en risicoanalyse, de controle en rapportering en de controlemethodieken door de bedrijfsrevisor aan het Rekenhof en Audit Vlaanderen inzake de lokale en provinciale besturen die zij gemeenschappelijk hebben als controledomein;</p> <p>2° de overdracht aan het Rekenhof en Audit Vlaanderen van informatie uit werkdocumenten van de bedrijfsrevisor inzake lokale en provinciale besturen die zij gemeenschappelijk hebben als controledomein.</p>		
---	--	--

TOELICHTING BIJ DE WIJZIGINGEN

De wijzigingen die (op vraag van Audit Vlaanderen) aangebracht worden aan de bepalingen in het kaderdecreet over interne controle en interne audit hebben tot doel de terminologie aan te passen aan de door Audit Vlaanderen gehanteerde terminologie in gans haar audituniversum.

De voorgestelde aanpassingen komen overeen met de bepalingen van art. 217-223 van het nieuwe ontwerpdecreet lokale besturen.

Terminologie: de woorden 'Interne controle' wordt overal vervangen door 'Organisatiebeheersing' aangezien deze laatste benaming beter weergeeft waarop het Engelse 'Internal control' eigenlijk betrekking heeft.

Art 3.3.9.1.

Eerste lid: geen inhoudelijke wijziging toepassingsgebied; herformulering ifv terminologie gebruikt in het bestuursdecreet

Tweede lid: geen inhoudelijke aanpassingen: formulering identiek als in nieuw decreet lokaal bestuur.

Art 3.3.9.2

andere bewoordingen maar zelfde inhoud. De woorden 'financiële audits, overeenstemmingsaudits en operationele audits' in het huidige kaderdecreet werden vervangen door 'organisatie- en procesaudits' omdat de huidige omschrijving te beperkend weergeeft welke audits Audit Vlaanderen uitvoert om de adequaatheid van de organisatiebeheersing van een entiteit, zoals gedefinieerd in het vorige artikel, te evalueren.

Paragraaf 2

Tweede tot en met vierde lid ingevoegd ingevolge AVG (tekstvoorstel DKB dd 27/7/2017):

Artikel 34 van dit decreet betreft de bevoegdheid van Audit Vlaanderen.

Deze instantie mag bij de uitoefening van haar opdrachten onder meer gegevens verzamelen. De aldus verzamelde gegevens bevatten onder meer persoonsgegevens (in de zin van gegevens over en van natuurlijke personen). Met het oog op de beschreven taken van Audit Vlaanderen is het onmogelijk dat ze de betrokkenen onmiddellijk in kennis stellen van het feit dat deze gegevens verzameld zijn en verwerkt zullen worden. Hun opdrachten zullen eveneens hun impact verliezen wanneer aan de betrokkene het recht wordt gegeven inzage te verkrijgen van de hem betreffende gegevens die worden verwerkt. Bij uitbreiding kan ook de uitoefening van andere rechten het onderzoek in het gedrang brengen.

Het is evident dat wanneer Audit Vlaanderen bijvoorbeeld gegevens verzamelt omtrent een persoon van wie vermoed wordt dat hij zich schuldig maakt aan een overtreding, deze laatste hieromtrent niet op de hoogte wordt gebracht. Indien Audit Vlaanderen hiertoe namelijk zou worden verplicht, zou de verdachte in de mogelijkheid worden gesteld zijn onwettige praktijken gedurende een bepaalde periode te stoppen of bewijzen te doen verdwijnen, zodat een verdere controle geen zin meer zou hebben. Dit is uiteraard strijdig met de geest van de wetgeving betreffende Audit Vlaanderen en van de decreten en besluiten waarop zij toezicht dient te houden. Dit alles neemt niet weg dat er slechts sprake is van een uitstel van informatie. Op basis van de wetgeving inzake de motivering van bestuurshandelingen zal op een bepaald ogenblik de betrokkene moeten worden geïnformeerd, bijvoorbeeld bij het opmaken van het proces-verbaal met vaststellingen. In die mate is het van belang dat de verplichting tot onmiddellijke informatie zoals die voortvloeit uit de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, niet toepasselijk is.

De uitzonderingen betreffen in eerste instantie de artikelen 12 (modaliteiten van informatie en communicatie), 13 (informatie bij rechtstreekse verkrijging) en 14 (informatie bij onrechtstreekse verkrijging).

Daarnaast gaat het ook om de artikelen 15 (recht van inzage), 16 (recht op rectificatie) en 17 (recht op wissing). Omdat de verwerking in het kader van audit zijn grondslag vindt in de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag moet ook worden voorzien in een uitzondering op artikel 21 (recht van bezwaar dat onder meer geldt als de verwerking gebaseerd is op artikel 6, lid 1, onder e) AVG) en 18 (recht op beperking van de verwerking). Een uitzondering op artikel 20 AVG is niet vereist omdat dit recht, op basis van lid 3, niet geldt voor verwerkingen als deze gebaseerd zijn op het algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag.

De uitzonderingen zijn noodzakelijk om belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Vlaamse overheid te waarborgen, zoals voorzien in artikel 23, lid 1, punt e) AVG, waarbij de goede toepassing van de regelgeving en dienstverlening centraal staan, alsook om de taken op het gebied van audit van de Vlaamse overheid, zoals bepaald in artikel 23, lid 1, punt h) AVG.

De voorziene afwijkingen zijn tijdelijk in de mate dat ze enkel kunnen worden toegepast gedurende de periode tijdens dewelke de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de daarmee verband houdende voorbereidende werkzaamheden in het kader van hun wettelijke opdrachten, voor zover de toepassing ervan nadelig zou zijn voor de controle, het onderzoek en de voorbereidende werkzaamheden. Om de betrokken diensten te sensibiliseren en als waarborg wordt voorzien dat voor elk dossier waarin deze afwijking wordt toegepast, dit wordt genoteerd, met vermelding van de motivering.

Tot slot wordt als waarborg voorzien dat een betrokkene die zijn rechten uitoefent in de omstandigheden als geschetst in §1, zich steeds kan richten tot de bevoegde toezichthouder om aldus, zij het onrechtstreeks, zijn rechten uit te oefenen. Dat bestaat er dan in het bijzonder in dat wordt nagegaan of de betrokken dienst of instantie de procedures correct hebben toegepast en de beslissing tot afwijking voldoende hebben gemotiveerd. In die mate is het aangewezen dat zij enkel antwoorden dat de nodige verificaties zijn verricht.

Paragraaf 3, tweede lid

Nieuwe bepaling die aansluit bij de bescherming van de klokkenluiders en tot doel heeft aan te geven dat een rapport van Audit Vlaanderen geen afbreuk kan doen aan vermelde bescherming tenzij uit het rapport kwade trouw of persoonlijk voordeel zou blijken of het gevolg zou zijn van een valse aangifte. Deze passage staat momenteel ook al in het gemeentedecreet en zal ook in het nieuwe decreet lokaal bestuur opgenomen worden.

Paragraaf 4

Ingevolge het advies van de RvSt bij artikel 19 van het Auditdecreet van 5 juli 2013 wordt deze bepaling opgenomen in het bestuursdecreet.